

S. Sayısı : 212

Ecnebi Devletlerle yapılan kredi anlaşmalarına istinaden celbolunan harb teçhizat ve levazımının gümrük resmile sair vergi ve resimlerden muaf tutulması hakkında kanun lâyihası ve Gümrük ve inhisarlar, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/236)

T. C.
Başvekâlet
Kararlar Dairesi
Müdürlüğü
Sayı: 6/5205

27 - IX - 1939

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Ecnebi Devletlerle yapılan kredi anlaşmalarına istinaden celbolunan harb teçhizat ve levazımının gümrük resmile sair vergi ve resimlerden muaf tutulması hakkında Millî müdafaa vekilligince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince 23 - IX - 1939 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil
Dr. R. Saydam

Esbabı mucibe

Ecnebi Devletlerle yapılan kredi anlaşmalarile mübayaası takarrür ettirilmiş olan harb teçhizat ve levazımının siparişleri verilmiş ve yola çıkarılmıştır. Gümrük tarife kanununun dördüncü maddesinin 7 nci fıkrasıyla harb teçhizat ve levazımdan, yalnız efrad tarafından istimali memnu olanların muafidhaline cevaz verilmiş olup, yapılan siparişler meyanında, efrad tarafından istimali memnu bulunmayan bir çok eşya ve malzeme ve hayvanlar mevcud olduğu cihetle bunların idhali için gümrük resmile muamele ve istihlak vergilerinin ve belediye hissesile rıhtım resmi, ardiye ücreti gibi, resim ve ücretlerin ödenmesi ve gümrüklerde muayeneye tâbi tutulması lâzımgelmektedir.

Ancak bu kredilere müsteniden celbedilecek olan teçhizat ve levazımın gümrük resimlerini karşılayacak tahsisatın 1939 yılı bütçesinde derpiş edilmemiş olması ve mikdarlarının çokluğu hasebile munzam tahsisat itası için karşılık teminine de imkân bulunmaması dolayısıyla bunların gümrük resmile diğer idhal resimlerinden muafidhal olunması ve işin icabettirdiği süratin temini bakımından gümrük formalitelerine tâbi tutulmaksızın geçirilmesi zarurî görülmüştür. Mevzubahs eşya bir defaya mahsus olarak celbedilmekte olması hasebile muvakkat mahiyette bulunan bu muafiyet normal varidata da müessir olmayacaktır.

Bir kısım haricî kredilere müsteniden celbedilen eşyanın gümrük resimleri daha evvel Millî Müdafaa bütçesine konulan tahsisatla karşılanmış olduğundan bu kanun hükmünün onlara da tatbikına mahal olamayacağı tabiidir. Bu itibarla kanun hükmünden hangi kredi anlaşmalarına müstenid siparişlerin istifade edeceği hususuun tayini İera Vekilleri Heyetine bırakılmıştır.

Kanunda zikrolunan teçhizat ve levazım tabiriyle orduda ve pasif korunma işlerinde kullanılacak olan bilûmum vesaiti harbiye, fenniye ve sıhhiye ile bunların işletmesine muktazi mahrukat, yedek ve tecdid parçaları ve buna mümasil sair her nevi eşya kastedilmiştir.

Gümrük ve inhisarlar encümeni mazbatası

T. B. M. M.
G. İ. Encümeni
Esas No. 1/236
Karar No. 15

3 - X - 1939

Yüksek Reisliğe

Ecnebi Devletlerle yapılan kredi anlaşmalarına istinaden celbolunan harb teçhizat ve levazımının gümrük resmile sair vergi ve resimlerden muaf tutulması hakkında Millî Müdafaa vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 23 - IX - 1939 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası ve esbabı mucibesile birlikte Encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası tedkik ve müzakere edildi.

Hükümetin gösterdiği mucib sebebler yerinde görülerek kanun lâyihası aynen kabul olunmuş

ve havalesi mucibince Maliye encümenine verilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

Gü. İ. E. R. V.	B. M. M.	Kâtib
Mardin	Kocaeli	Diyarbakır
S. Düzgören	A. Dikmen	C. Çubukçu
Çanakkale	Çorum	Çorum
A. Kamçıl	S. Köstekçioğlu	Ş. Baran
Denizli	Sinob	Niğde
F. A. Akçın	H. Orucoğlu	N. Erem
Trabzon	Tunçeli	Yozgad
D. Eyyuboğlu	M. Yenel	E. Pekel

Maliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Maliye encümeni
Esas No. 1/236
Karar No. 43

3 - X - 1939

Yüksek Reisliğe

«Ecnebi Devletlerle yapılan kredi anlaşmalarına istinaden celbolunan harb teçhizat ve levazımının gümrük resmile sair vergi ve resimlerden muaf tutulması hakkında» İcra Vekilleri Heyetince tanzim ve Yüksek Meclise arzedilmiş olan kanun lâyihası ve esbabı mucibesi, Gümrük ve inhisarlar encümeni mazbatası ile birlikte okundu ve tedkik edildi:

Esbabı mucibe meyanında verilen izahata ve talep olunan mezuniyetin iki sene müddetle muteber olacağına nazaran, kanun unvanında ve birinci maddesinde bu maksada vefa edecek

ilişik tadilat ile;

Ve esbabı mucibede zikrolunan sebebler ve fevkalâde şartlar dolayısıyla, kabulüne karar verilerek havale veğhile Bütçe encümenine verilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Mal E. Reisi N.	B. M. M.	Bu. M. Kâ.
Malatya	Manisa	Erzurum
M. Nedim Zabcı	F. Kurdoğlu	M. H. Göle
Afyon K.	Kırklareli	Kırşehir
Haydar Çerçel	H. Kuleli	İ. Özkan
	Van	
	İ. Arvas	

Bütçe encümeni mazbatas

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Mazbata No. 113

Esas No. 1/236

6 - X - 1939

Yüksek Reisliğe

Ecnebi Devletlerle yapılan kredi anlaşmalarına istinaden celbolunan harb teçhizat ve levazımın gümrük resmile sair vergi ve resimlerden muaf tutulması hakkında olub Başvekâletin 27 - IX - 1939 tarih ve 6/5205 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Gümrük ve inhisarlar ve Maliye encümenlerinin mazbatalarile Encümenimize verilmiş olmakla Maliye ve Gümrük ve inhisarlar vekillerile Millî Müdafaa vekâletinden gönderilen memurlar hazır oldukları halde okundu ve konuşuldu :

Levazım ve teçhizatı harbiyeden efrad tarafından istimali memnu olanlar gümrük tarife kanunu mucibince muafen idhal edilmekte olub Millî Müdafaa vekâletinin celbettiği diğer levazım gümrük resmine tâbi bulunmakta ve bu esanın muhafazası icab etmekte ise de hali hazır vaziyetinin gümrük muamelelerinin icab ettirdiği teahhürlerden içtinab zaruretile muvakkat bir zaman için böyle bir istisna salâhiyetinin Hükûmete verilmesini icab ettirdiği ve lâyihamın bu

maksadla sevk edildiği esbabı mucibe lâyihamın tedkikinden ve verilen izahattan anlaşılır.

Encümenimiz bu esbabı mucibeyi yerinde görerek lâyihayı esas itibarile kabul etmiş ve yalnız vuzuhu temin maksadile bir ibare değişikliği yapmıştır.

Umumî Heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Reis	R. V.	M. M.
İsparta	Kayseri	Trabzon
M. Ünsal	F. Baysal	S. Day
Kâtib		
İstanbul	Bolu	Çanakkale
F. Öymen	Dr. Z. Ülgen	R. Bulayırılı
Diyarbakır	Elâzığ	İçel
R. Bekit	F. Altay	T. C. Beriker
Kastamonu	Kocaeli	Kütahya
T. Çoşkan	A. S. Akbaytuğan	A. Tırdoğlu
Mardin	Seyhan	Yozgad
R. Erten	N. Eldeniz	A. Sungur

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Ecnebi Devletlerle yapılan kredi anlaşmalarına istinaden celbolunan harb teçhizat ve levazımının gümrük resmîle sair vergi ve resimlerden muaf tutulması hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — İcra Vekilleri Heyetinin tayin edeceği harici kredilere müsteniden Millî Müdafaa vekâletince doğrudan doğruya celbolunan, kara, deniz, ve hava harb teçhizatı ve levazımı ile Orduda kullanılacak hayvanlar gümrük resminden ve gümrüklerde alınan diğer vergi ve resimlerden rıhtım resmi ile ardiye ücretinden muafır. Bu teçhizat, levazım ve hayvanlar, Millî Müdafaa vekâletinin işarı üzerine, başkaca gümrük muamelelerine tâbi tutulmaksızın geçirilir.

MADDE 2 — Bu kanunun hükmü neşri tarihinden itibaren iki sene müddettedir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

23 - IV - 1939

Bş. V. V.	Ad. V.	M. M. V.
Dr. R. Saydam	Fethi Okyar	N. Tınaz
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
Fayık Öztrak		F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V. ve Ti. V. V.
Yücel	A. F. Cebesoy	H. Çakır
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	R. Karadeniz	Muhlis Erkmen
	Mü. V.	Ti. V.
A. Çetinkaya		

MALİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Ecnebi Devletlerle yapılmış ve yapılacak harici kredi anlaşmalarına istinaden celb olunmuş ve olunacak harb teçhizat ve levazımının gümrük resmîle sair vergi ve resimlerden muaf tutulması hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Ecnebi Devletlerle yapılmış ve yapılacak olub İcra Vekilleri Heyetince Millî Müdafaa ihtiyaçlarına tamamen veya kısmen hasrı kararlaştırılacak haricî kredilere müsteniden, Millî Müdafaa vekilliğince doğrudan doğruya celbedilen veya edilecek olan kara, deniz, hava harb teçhizat ve levazımile orduda kullanılacak hayvanlar, gümrük resminden ve gümrüklerde alınan diğer vergi ve resimlerden, rıhtım resmi ile ardiye ücretlerinden muafır.

Bunlar, Millî Müdafaa vekilliğinin, hasren bu hükme dahil maddelerden ibaret olduğunu tasdik yolunda Gümrük ve inhisarlar vekâletine vaki olacak işarı üzerine, başkaca gümrük muamelelerine tâbi tutulmadan idhal olunur.

MADDE 2 — Aynen

MADDE 3 — Aynen

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Ecnebi Devletlerden temin edilen ve edilecek olan kredilere mahsuben celbolunan harb teçhizat ve levazımının gümrük resmile sair vergi ve resimlerden istisnası hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Ecnebi Devletlerden temin edilen ve edilecek olan kredilerden Millî Müdafaa vekâletine tahsis edilen kısımlara mahsuben mezkûr vekâletçe doğrudan doğruya celbolunan kara, deniz ve hava harb teçhizat ve levazımı ile orduda kullanılacak hayvanları gümrük resminden ve gümrükte alınan diğer vergi ve resimlerden ve rıhtım resmile ardiye ücretinden istisna etmeğe İcra Vekilleri Heyeti salâhiyetlidir.

Bunlar, Millî Müdafaa vekâletinin işarı üzerine başkaca gümrük muamelelerine tâbi tutulmaksızın idhal olunur.

MADDE 2 — Aynen

MADDE 3 — Aynen

